

Lovforslag nr. L 208. Betænkning afgivet af udvalget for forretningsordenen den 17. maj 1979

## Betænkning

over

### Forslag til lov om folkeafstemning om atomkraft i Danmark

[af Kjærulff-Schmidt (FP) m. fl.]

Udvalget har holdt et møde om lovforslaget, og herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) med henvisning til partiordførernes udtalelser ved første behandling lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse*.

Danmark har næppe brug for atomkraftværker om 100 år. Til den tid vil langt bedre energiforsyningskilder stå til rådighed i rigelig mængde ved let tilgængelig teknologi – sol, fusion (jet), jordvarme, bølgeslag og meget, som vi nu end ikke kan forudse.

Men skal den for os alle fundamentale energitilgang fra 1990 og i årene efter tildels frembringes i atomkraftværker?

Herom er der forskellige meninger i den danske befolkning.

Folketinget er ikke repræsentativt for folkeopfattelsen. På valgdagen havde vælgeren kun ét kryds. Uanset at han måske var enig med ét parti i skattespørgsmål og et andet på energiområdet, valgte han typisk at lade sin stillingtagen til den økonomiske politik være udslagsgivende.

Atomkraftproblemerne er forstands- og følelsesmæssigt forbundet med så mange usikkerhedsmomenter, at folketingsmedlemmerne ikke er bedre til at afgøre spørgsmålet end en veloplyst befolkning.

Derfor må der en folkeafstemning til.

I tiden op til denne vil de enkelte partier og folketingsmedlemmer selvfølgelig hver for sig meddele, om de anbefaler en ja- eller nej-stemme. Den vælger, som derfor gerne vil stemme, som hans parti eller folketings-

mand ønsker, får derfor også mulighed for det.

Men folkeafstemningen skal ikke holdes i henhold til grundlovens § 42. Den er ikke særlig egnet i denne sag. Dels fordi den kommer alt for sent i beslutningsprocessen, dels – og navnlig – fordi § 42 kun levner nogle ganske få uger til oplysningskampagne.

I 1972 afgav professor, dr. jur. Max Jørgensen et responsum til folketingets markedsudvalg, hvorefter en folkeafstemning om Danmarks tilslutning til EF ikke ville stride mod grundloven, hvis den gennemførtes efter særlig lov (Kilde: Karsten Lehmann Sørensen: »Danmark og EF i 1970'erne« side 84).

Derfor er der intet grundlovsstridigt i det foreliggende lovforslag. Og det bør vedtages nu – kunne være vedtaget for år tilbage – fordi det under alle omstændigheder er aldeles uanstændigt af folketinget at blive ved med at udskyde og udskyde afgørelsen af denne supervigtige sag, blot fordi den falder lidt ubekvent ind i nogles partitaktikegoistiske cirkler. Sagligt er der, efter at verden har haft et væld af atomkraftværker i over 20 år, ikke uafklarede problemer af en sådan størrelsesorden, at der er fornuft i yderligere udsettelse af afgørelsen.

Pernittengrynformalister har gjort det til en væsentlig sag, om folkeafstemningen skal være vejledende eller afgørende. Det er imidlertid et skinproblem. Formelt er den vejledende, men reelt er den naturligvis i et demokrati afgørende.

For hundrede år siden var Danmark et klassedelt samfund. Bonden, fabrikarbejderen, akademikeren og godsejeren levede i hver sin verden med hver sin holdning til livets problemer. Det offentlige befattede sig